

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az udvarban belül.

Elítelt ezredes.

Stations-Arrest. Német szó, magyarul állítólag annyit tesz, hogy állomás-fogság. Volt katonák bizonyára tudják, hogy a hadsereg nyelvén mit is jelent ez a kifejezés; mi csak annyit tudunk, hogy valami büntetés, melylyel csak tiszteket sujtanak. Igen enyhe büntetés, de büntetés.

Bennünket csak annyiban érdekel, hogy Udvarnok ezredes fölött, ki — mint lapunk annak idején elsőként jelentette — egy fiatal embert megvagdalt, *katonai bíróság ítelt és az ezredest 4 napi állomás-fogságra ítélte.*

Az ezredes jól járt; mert ha polgári bíróság ítelt volna fölötte, alighanem valami súlyosabb és tartósabb büntetést kapott volna, de ez igazán nem lényeges. *A fő az, hogy a kardjával illetéktelenül hadonázó ezredest megbüntették és érdemben a megvagdalt civilistának adtak igazat.* Az ezredes kisjókai Udvarnok Győző, magyar ember létere a kihágást német nyelvű káromkodással és szitkokkal kísérte. A katonaságnál ez talán enyhítő

körülmény, *polgári bíróság előtt ez a tény is súlyosbította volna a magyar ezredes helyzetét.*

De még magánál az ítéletnél fontosabb az a tény, hogy a *katonai bíróság gondoskodott a publikálásról, amivel a megvagdalt ügyvédjelöltnek a nyilvánosság előtt is elégtételt szolgáltatott és a közvéleményt is kielégítette.*

Ugy látszik, hogy a hadsereg intézőinek is vannak világos perceik; óhajtanók, hogy az ilyeneket állandósítsák. A katonai atrocitások a polgársággal szemben igen gyakoriak, de megtorlásuk igen ritka dolog. Lehet, hogy katonáék a kihágások elkövetőit amugy házilag meg is büntetik, de erről a közönség nem tud és lassan-lassan már az a nézet tört magának utat, hogy büntetlenül szabad a polgárembereket bántalmazniok.

Igen természetes, hogy ez a tény nem nagyon járul a katonaság és polgárság között szükséges jó viszony erősítéséhez. Ha nagy lakomáknál dicsőítik is a szép egyetértést, azért a bankett-termeken kívül hadsereg és polgárság

idegenül állanak egymással szemben, holott a közös hadseregnek éppen azért, mert nem nemzeti hadsereg, kétszeresen szüksége volna a polgárság jóakarására és rokonszenvére.

A legújabb ítélet és különösen őszinte közzététele kétségkívül meg fogja javítani a katonasággal szemben uralkodó hangulatot. *Ha ezt a gyakorlatot meghonosítják, a hangulat mind jobb lesz; legjobb természetesen akkor, ha az ítéletek előzményei szünek meg és katonáékat kitanítják, hogy a polgárság nem kanaille, hanem az ő nagyon is megbecsülendő kenyéradójuk.*

Önálló, nemzeti hadseregben ez a tudat magától volna meg, a közös hadseregbe bele kell nevelni.

Talán a mostani ítélet meghozói és terjesztői ezután erről is akarnak gondoskodni.

A persa sah Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

A Hungária-szálló vidékét kora reggel óta száz meg száz kíváncsi ember lepte el. A szálló főbejárta

Egy napig asszony.

Irta: Nagy Endre.

Ugy mondom el ezt a fura históriát, a hogy megesett éppen. Én ugyan jól ismerem az előzményeket is, de a mi vidékünkön, uram, szeretnek beszélni erről a históriáról az emberek. A Bogácsiak nagyon hatalmasak. Mindenüvé elnyulik a kezük; övök az egész vármegye. Jobb is, ha a magamfajta szegény hivatalnok befogja a száját.

*

A másodnapján késő este, Radó István karonfogta egy napos menyecskefeleségét és beültette kocsjába. Kaczer, könnyű jármű volt, szinte gyerekjátéknak is beillett volna. Elöl két ülés az urak számára, hátul a kocsisnak helye. És a cseppnyi kocsi előtt két gyorslábú paripa toporzékolt, habosra rágta a zablát.

A mama könnyeit törülgetve figyelmeztette vejét:

— Hadd hajtson a kocsis, Pista, magának tán nem elég nyugodt most a keze.

Radó tréfás szomorúsággal válaszolt:

— Legyen még egyszer az én kezemben a gyeplő, aztán soha többé.

A cigány a Rákóczyba kezdett, Radó füttyentett egyet, a mama zokogva sikoltott ki a Bogácsi udvarból.

Egy darabig még üldözte őket a vidám zaj, aztán csak a lovak egyenletes léptei pattognak.

— Együtt vagyunk hát Ágnes...

Az éjben nem látszott Radó sötét arca, — zordan összevont szemöldöke, haragos szeme. Hangja pedig lágy volt és epedő. Mint a milyen az új házasságé szokott lenni, a mikor feleségüket viszik haza.

Falu alján, általutnál, a hol eső mosta bádog Jézus vigyázza a járókelőket, megállott a kocsi és Radó hátraszól a kocsisnak:

— Ugorj le csak Jancsi, igazítsd meg a Szellő hámfját.

A kocsis készségesen szállott le, de István ebben a pillanatban erősen a lovak közé suhintott. A legény hemperegve gördült le az árokba, a paripák megvadulva ragadták magukkal a pehely bricskát.

Ágnes rémülten kapaszkodott férjébe.

— István... az Istenért... vigyázz, felborulunk!

— Mitől se félj babám. Csak éppen egy kicsit sietős az utunk.

Még eddig meg sem csókolta feleségét...

— A fiatal asszonyka remegve kuporodott össze.

— István!... Talán... Jézusom... talán beteg vagy? — István... Én nem akarok tovább menni. Kérlek, álljunk meg. István, álljunk meg!

Fogcsikorgó nyájassággal dörmögte István:

— Dehogy állunk, — dehogy állunk. Gyite Szellő, Bársony! Siessetek egy kicsit a nászéjszakán!

Keretül vágattak Csobogányon, oldalvást elhagyták Egrest. Embertelen volt az egész tájék, csak a kutyák rugaszkodtak falka számára a kocsi után rémesen üvöltözve.

Éjfél-tájt lehetett.

A láthatáron fekete folt-csomó sötétlett, Csékmő volt, a Radók ősi fészke. Az a gondolat, hogy nem sokára emberek közé jutnak, megnyugtatta egy kissé Ágnest. Oh,

előtt katonai diszórság áll. A kis hid-
utca és a Mária Valeria utca sarkain,
valamint a korzón rendőri kordont
vontak. A rendőri hatóságot Splényi
Ödön báró rendőrtanácsos, Kolozsváry
Gyula kapitány és Beniczky Tamás
rendőrfőügyelő képviseli.

A sah tegnap este fél 10 órakor
vonult vissza hálósobájába. Itt arisz-
tonon persa nótákat játszatott magá-
nak és ezeket énekével kísérte. Az
ariszton hangjai mellett aludt el. A
sah ma reggel 7 óra 40 perczkor kelt
föl és nyomban megfürdött. Ezután
reggelihez ült. Másfél csésze teát ivott
meg, citrommal és ehhez egy kis
fürt szőlőt, egy őszi baraczkot és egy
fél szelet kantalonp-dinyét evett. A
délelőttre tervezett kirándulásokról
lemondott, mert az est fáradalmi
nagyon megviselték.

Délelőtt fél 11 órakor Széll Kál-
mán miniszterelnököt és Rudnay Béla
főkapitányt fogadta a sah. Ezután
Vámbery Ármán járt nála. A kitett
iven előjegyeztették magukat: Szapáry
Pál gróf, a Park klub igazgatója,
Cseh Ervin horvát miniszter, Andrassy
Aladár gróf valóságos belső titkos
tanácsos, Beniczky Ferencz Pest megye
főispánja, Gromon Dezső honvédelmi
államtitkár. Ott járt Zchy Jenő gróf
is és Názimán kánt látogatta meg.

A sah fél 12 órakor ebédhez ült.
A szalonban terítették neki. Az ebé-
det magányosan költötte el. A szálló
két pinczéje szolgálta ki. Ebéd után,
szokásához képest, rövid időre lepi-
hent. A terv szerint délután a Fe-
rencz József-hidon át Budára hajtatott,
ahol a király képviselőjének, József
Ágost királyi hercegnek visszaadta
tegnap esti látogatását. Este részt vett
az Opera diszeloadásán. A sah kísére-
tének tagjai szintén igen korán kel-
tek föl és kilencz óra tájban a vá-
rosba hajtatott, ahonnan délben tér-
tek vissza.

Ő felsége a persa sah ma dél-
után három órakor a Ferencz József-
hidon át Budára hajtatott, hol a
királyt képviselő József Ágost főher-
cegnél leadta a névjegyét. Onnan az
Albrecht-uton és a Lánchidon ke-
resztül a lóversenyterre kocsizott, hol
gróf Apponyi udvarnagya és gróf
Andrassy Aladár fogadták. A verseny-
téren Széll Kálmánnal és gróf Batthy-
ányi Elemérrel társalgott hosszabban
s nagy érdeklődéssel nézte a verse-
nyeket. Kevéssel hat óra előtt újból
kocsira ült a sah s haza hajtatott a
Hungária szállóba, hol hat órakor
udvari ebéd volt.

Mikor a sah az Andrassy uton
hazafele jött a versenytérről, érdekes
kis incidens történt. A nép közül
ugyanis hirtelen kivált egy munkás
külső ember s a sah kocsijához
futva egy kérvényt dobott a sah elé.
A sah azonnal megállította a kocsit,
miközben Kolossa rendőrfőügyelő a
munkást nyakon csípte. Báró Berch-
tolstein, ki a sah kocsiján ült, meg-
kérdezte a rendőrfőügyelőt, hogy mi
történik a munkással.

— Letartóztatjuk! — volt a vá-
lasz. A sah megtudván a dolgok
állását, kifejezte abbéli kívánságát, hogy
a kérvényező bocsássák szabadon,
ami azonnal meg is történt.

A sah Széll Kálmán miniszter-
elnöknek a legnagyobb persa rend-
jelet és gyémántokba foglalt arczképét
ajándékozta.

Inség a Székelyföldön.

— Saját tudósítónktól. —

Csikmegeye felső részében kitört az
éhínség. A lakosság munkabíró része csapa-
tostól hagyja el a családi tűzhelyet, hogy
más vidéken keressen foglalkozást. A nyo-
mor bekövetkezése még a nyáron előre volt
látható, mert a sok vihar, a mely azon a

vidéken dult, a lakosság termését elpuszti-
totta, úgy annyira, hogy még a legszüksé-
gesebb élelmiszerek: a tengeri és burgonya
is hiányzik. Az emberek azonban azt hitték,
hogy mindennek daczára kibírják huzni a
telet, mert a halán-bányai rézbányákban
állandó foglalkozást nyerhetnek. A romániai
zavargások miatt az idén csak kevés számú
székelymunkás ment ki aratni Romániába, a
többiek otthon dolgoztak a bányában. — A
bányatársaság azonban az aratás után be-
szüntette a bánya üzemét, mi által 1000—
1500 ember kenyérét vesztette. Minthogy
pedig aratási munkát sem végeztek, ennélf-
fogva a bányamunka megszüntével egyszerre
beállott a nyomor.

Az így munka nélkül maradt munká-
sok nagyobb csapatokban indultak el ha-
záról, hogy Romániában az ottani gyárak-
ban és nagybirtokosoknál keressenek alkal-
mazást. Ezeket a csapatokban kivándorló
munkásokat a román határőrség nem bocsá-
totta át a határon. Hiába hivatkoztak az
utleveleikre, visszazavarták őket. Ekkor
aztán kisebb csoportokban, kerülő utakon
átszökdöstek a határon s egy hónapi baran-
golás után, teljessen lerongyolódva és ki-
éhezve, e napokban értek vissza nyomorgó
családaik körébe.

Ezek a vándorutról visszatért munká-
sok beszélnek, hogy Romániában sehol sem
tudtak munkát kapni. A gyárakban, hol
azelőtt százával voltak alkalmazva székely
munkások, most nem merik őket fölvenni,
mert Romániában üldözik az idegeneket s a
hatóságoknál sem nyerhetnek oltalmat. A
most visszaérkezett kivándorlókkal megtör-
tént, hogy barangolásuk közben a legtöbb
éjszakát kint a szabad ég alatt kellett töl-
teniök, mivel az egyes román talvakban nem
kaptak éjjeli szállást. Sok helyen pedig
meg is támadták és megverték őket a ro-
mánok s a mikor e miatt a hatóságokhoz
fordultak panaszukkal, ott azt a választ
kapták, hogy:

— Maradtak volna otthon, van Romá-
niában elég munkásember!

csak legyen vége egyszer ez irtózatot nász-
utnak.

Zötyögve, bugdácsolva haladt a kocsi
a falu gödrös utcáján. A park vén fái
közül barátságosan villogtak ki a kastély
ablakai. Ágnes föllélegzett örömeiben. Tehát
mindjárt vége lesz a kinszenvedésnek.

A lovak ösztönszerűleg fordultak a
kőszlopos kapu felé, de István dühösen
rántotta félre a gyelőt és ostorával véresre
csapkodta a paripák hátát.

— Hohó, nincs még vége az utunk-
nak!

Ágnes egyetlen reményében is csalat-
kozva, sikoltozni kezdett. — A kocsiból is
kiakart ugrani, de Radó aczél-karral szori-
totta magához.

— Ej, no! Ne légy hát olyan türel-
metlen.

Tót gyolcsosok jöttek szembe, óriási
társzekereikben heverészve. Hosszan néztek
a brikcsa után és jóízűen röhögtek. A fiata-
labbik irigykedve jegyezte meg.

— Ezek is jól mulatnak.

Salánk mellett a Tisza hidján robo-
gattak át. — Itt a folyam balpartján vissza-

felé kanyarodik az út. Hajnalra ott lesznek,
a honnan elindultak: Bogácson.

Kelet felől a kora virradat zöldes
fénye derengett már. A máramarosi hegyek
csipkézete hideg merevséggel ölelte át a
sötét vidéket.

Lassan lassan vápák, vadtövisek, apró
nadas mocsarak tünedeztek elő. Tépázott
üstökű fűzfák busongtak az út mentén és
egy kanyaraltnál a reketyésből fehérén
villogott elő a Tisza. Meredek partok alatt
zuhogott a szeszélyes folyam, kénye-kedve
szerint változtatta irányát.

István lázas hévvel szoritotta meg az
asszony kezét.

— Mindjárt ott lesz nász ágyadban!

Ágnes kiáltani akart, de torkára
egyetlen hang sem tudott utat törni. Mintha
érezte volna a hullámok hideg csókjait tes-
tén, dermesztő zsibadás járta át tagjait.
Minden erejét összeszedte, hogy meneküljön
és — ajultan esett a kocsi fenekére.

Pedig nem a folyam-sirra gondolt
István. Meglassítva a lovak járását, óvatosan
kereste ki a sekélyes gázlót.

Áttekintve a Tiszán, szinte vidám
ügetéssel hajtott be a faluba. Ott állott

szélről — most is ott áll a Salánky Ferencz
háza. Talán ösmeri is őt, uram, neki van-
nak a legszebb gyermekei a vidéken.

A kapu előtt megállította a kocsit
István. Lassan emelte ajult feleségét, gyön-
gően vitte az ölében és lefektette a verend-
án, hosszú fekete haja csukott szemére
hullott, azt gondosan félreigazitotta előbb.
Aztán megkocogtatta az alvó szoba abla-
kát és halkán megköszörűve torkát, belé-
fogott a mondókába. Folyékonyan, határo-
zott hangon beszélt, látszott rajta, hogy
hónapok óta készült rá!

— Kelj fel Salánky Ferencz, én va-
gyok itt, Radó István Ime házasságom első
éjszakáján elhoztam neked a te szerelme-
tes kedvesedet — Bakácsi Ágnes, puha
ölelésre, édes csókolásra. Kelj föl, jer hát
ki, hagyd ott, feleségedet, gyermekeidet,
mint a hogy elhagytad őket akkor, mikor
más menyasszonyát terítetted magadhoz
hazug szóval. Jó mulatást Salánky Ferencz!
A mikorára Salánky Ferencz fölkelt,
hol jár már akkor Radó István!...

Igy bántak el most Romániában a székely munkásokkal, a kiket pedig ezelőtt alig tudtak nélkülözni. A nyomor legnagyobb részben Csikmegye felső részén, Békás, Ditró, Alfalu, Szent-Miklós és Szent Domokos községekben van elterjedve. Most ismét fölke-rekedtek a csikiek s munkakeresés végett lejöttek Erdély nyugoti részébe és Bihar-megyébe. Otthon maradt családokról pedig a hatóságok gondoskodnak, hogy az ébha-láltól megmentsek őket.

A lakosság nyomora most arra készítette Csikmegye törvényhatóságát, hogy föliratot intézett a kereskedelemügyi minisz-terhez, melyben arra kéri a minisztert, hogy a Mádéfalva—Karczfalva—Szent-Domokos irányában építendő vasutvonal építésének megkezdését még a tél beállta előtt ren-delje el, hogy a nyomorban sínylő mún-káscsaládok az építkezés által némi kere-sethez jussanak.

A vármegye alispánja erősen bizik abban, hogy a kormány tesz valami intéz-kedést a székelység érdekében, hogy a ki-vándorlásnak és az éhenhalásnak elejét vegyék. A csikiek reménye most tehát He-gedüs miniszterben összpontosul, ettől re-mélik megváltásukat.

POLITIKAI HÍRKE

Ankét a kereskedelmi minisztériumban. A tisztességtelen versenyről szóló törvény-javaslat tervezetén most dolgoznak a keres-kelemügyi minisztériumban. — Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a javas-latra nézve meg akarja hallgatni a szak-körök véleményét és ezért október másodi-kára ankétet hív egybe a minisztériumba. Az ankéten dr. Nagy Ferenc államtitkár fog elnökölni és meghívják rá a kereske-delmi kamarák képviselőit és néhány keres-kelemi egyletet.

Az állandó új országház. Széll Kálmán miniszterelnök a jövő hó folyamán jelentést fog a képviselőház elé terjeszteni az állandó országház épületében a múlt év folyamán teljesített munkálatokról. A tulajdonképpeni építkezés az állandó országházban immár majdnem be van fejezve s a múlt év folya-mán már a felszerelési munkálatokat is megkezdtek, amelyek azonban oly nagy arányúak, hogy azoknak teljes befejezése csak a jövő év folyamára várható.

TÁRSAS ÉLET.

Párbaj kishirdetés útján.

A napokban egy csizmadia-házaspár éles harczt küzdött ki a kishirdetések immár nem szokatlan útján. A harc a kö-vetkező hadüzenettel kezdődött:

Figyelmeztetés.

Mindenkit óvok attól, hogy elhagyott feleségemnek kölcsönt adjon, mivel érte felelősséget nem vállalok. M. Ágost, csizmadia.

Az asszony a hadüzenetet azzal a nagy nyugalommal fogadta, a mely az erős lelkek

sajátja, a miről a két nappal utóbb meg-jelent nyilatkozata tanuskodik.

Nyilatkozat.

Mivel nekem egy év előtt még, a mi-kor férjhez nem mentem, mindenki hitele-zett, azontul pedig senki sem, férjem nyilatkozatának egyáltalán nincs értelme.

A vágás, ugy látszik, talált. A haragvó férj nem sajnálta egy újabb kishirdetés költségeit s a való tényállást igy magyarázta meg az ujság közönségének:

Nyilvános nyilatkozat.

Miután örvendetes meglepetésemre fe-leségem kijelentette, hogy házamba többé vissza nem tér, kijelentem, hogy ezentul kölcsönt nem kérek, mert kölcsön felvéte-lére csak akkor szorulok, ha háztartásomat ő intézi.

Az asszony igy ríposztolt:

Újabb nyilatkozat.

Férjemnek, M. csizmadiának soha egy krajczárja nem volt s igy ugyan semmit sem pazarolhattam el. Tisztelet az igaz-ságnak!

Ez volt az utolsó szó. A férj nem válaszolt.

VIDÉK.

Bankóhamisítók Szentesen. Szentesen — mint levelezőnk írja, — a csendőrség elfogta Halász Ferencz magánzót, a ki ösz-szeköttetésben volt Takács Zoltán pénz-hamisító bandájával. Halásznál a házkuta-tás alkalmával hamis százásokat találtak. A csendőrség folyton nyomoz. Halászt Buda-pestre szállították.

Fölfalták a hangyák.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy-Becskerek, szept. 25.

Petri Lajos 15 éves lakatos inas Fichtl József lakatosmesternél állott alkalmazásban. Múlt hónap 28-án ha-zament szüleihez a Wolfinger tanyára, ahol az atyja mint gépész áll alkal-mazásban. A fiu tiszta ruhát kapott s azután korán hajnalban befelé indult a városta. *De nem jött vissza gazdájához s bármennyire keresték a fiut, csak nem került elő.*

Ma reggel aztán borzasztó módon kellett az atyjának fiát viszontlátania. *Ott feküdt a kukoriczásban, a hangyák különféle bogarak, varjak, rókák tisztára leettek róla minden húst, csupán a csont-vázat hagyták meg, amely mellett egy rövid csövű kilótt mordály hevert a földön. Az atyja szerencsétlen fiát csakis a ruhafoslányokról ismerte föl. A nyomozást maga Reitter rendőr-kapitány vezeti erélyes kézzel, ameny-niben alapos a föltevés, hogy a fiut lelőtték s félrevezetésül helyezték mellé a kilótt mordályt.*

A rendőrséghez névtelen levél is érkezett, amely a rejtélyes ügyet né-mileg magyarázza és igy való-szinű, hogy rövidesen kiderül minden.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter Gyulai Sándort, a debreczeni kir. ügyész-séghez beosztott bírósági joggyakornokot a debreczeni kir. ügyészség kerületébe ügyész-ségi megbízottul nevezte ki.

§ A józsa bíró fla. Mező Lajos bün-ügyében a tárgyalást ma reggel 9 órakor folytatta a törvényszék. Az esküdtszékhez a következő kérdések intéztettek: 1. Főkérdés: Bűnös-e Mező Lajos abban, hogy 1900. május 12-én este Alsó-Józsa Varga Gábor testét szándékosan, de ölési szándék nélkül akként bántalmazta, hogy ennek követke-tében Varga Gábor halála következett be? 2. Az első kérdésben körülírt cselekményt Mező Lajos a fölötti felindulásában követte-e el, hogy Varga Gábor öt és Diószegi Juliskát sér-tegette? Az esküdtszék ítélete: 1-ső kérdésre: igen, 2-ik kérdésre: igen. Ezen verditk alapján a törvényszék *vádlottat négy évi fegyházra ítélte.* Az ügyész az ítéletben meg-nyugodott. Dr. Kardos Samu védő semmi-ségi panaszt jelentett be.

Megkerült a Széchenyi-szobor.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 25.

A Svábhegy Széchenyi-szobra hosz-zas nyomozás után végre megkerült. Az eredmény Eperjessy Károly rendőr-fogalmazónak köszönhető, a ki nem-csak hivatalos buzgalmát, de hazafiui érzékét is latba vetette s megtalálta a fonalat, a mely Bécsbe vezette. A szobrot a bécsi északi vasut pályau-dvarában találták meg, a hova a tolvajok mint gyorsárut adták föl egy háromszor büntetett orgazda nevére. A dolog előzményei ismeretesek a fel-találás története pedig a következő:

A megindult nyomozás arra a gyanura adott alapot, hogy a szobrot értékesítés végett Bécsbe vitték. Ezért a főkapitányság távirati uton meg-kereste a bécsi rendőrigazgatóságot, hogy a szobrot az ottani pályaudvar-ban nyomoztassa. A gyanu alapos volt, mert a 2000 korona értékű szobrot még e hó 21-én a bécsi északi pá-lyaudvaron Stern Jakabra czimezve megtalálták. A csomagot a budapesti nyugoti pályaudvaron e hó 14-én, tehát a lopás éjjelét követő napon adták föl gyorsárúként. Az esetet mindaddig ugy a budapesti, mint a bécsi rendőrség titokban tartotta, mi-után várta, hogy a szobor kiváltása céljából valaki jelentkezik.

A bécsi rendőrigazgatóság ma táviratban értesítette a főkapitánysá-got, hogy a szobor kiváltásáért teg-nap egy Weinberger Fülöp nevű ember jelentkezett, a kit le is tartóz-tattak. Az illető zempénmegyei, szbrozkói születésű 58 éves házaló, a ki Budapesten orgazdaságért már háromszor, sikkasztásért egyszer volt büntetve, jelenleg pedig a külső-váczi ut

62. sz. a. bir bejelentett lakással. Az ügyben ugy a budapesti, mint a bécsi rendőrség folytatja a nyomozást.

SZÍNHÁZ.

Dóczy József sikere. Máramaros-Szigeten működő színtársulatunk vasárnap este Dóczy József sikerült népszínművét: Liliom Klárit mutatta be az ottani közönségnek. Az előadásra, amely iránt ritkaságba menő érdeklődést tanusított a szigeti közönség, meghívták a szerzőt is, aki engedve a többszöri felkérésnek el is utazott népszínműve előadására. A színház zsufolásig, annyira megtelt, hogy többen, akik helyhez nem jutottak, a színpad kuliszái mögül nézték az előadást. Természetesen a darab, a hangulatos nóták nagyon tetszettek s felvonások végével zugó tapsviharral hívták háromszor-négyszer lámpák elé a szerzőt. Ugyanigy volt az előadás végével, amikor azonban már a szerző távozott s helyette Komjáthy János lépett a függöny elé, hogy a szerző nevében megköszönje a közönség elismerését. Az előadás jó volt, Sziklay remekelt s a többi szereplők is ügyesen feleltek meg feladatuknak, csupán az új baritonista, a Péchy játéka hagyott fenn kívánni valót. Előadás után az író és művészvilág a Korona-vendéglőben rögtönzött sikerült bankettet, ahol újból lelkesen ünnepeltek a szerzőt.

A ruhatár ügye. A színházi ruhatár ügye, amely sokat hangoztatott panasz tárgyát képezte, rövidesen végleges megoldást nyer. Lapunkban több ízben adtunk kifejezést a közönség óhajtsáinak, amelylyel a miserábilis állapotok gyors megoldását hangsúlyoztuk s ahogy párnappal előtt regisztráltuk, helyeselte és intézkedésre is bírta ez a színházbizottság. Tudvalevőleg a bizottság legutóbbi ülésén felvetette a ruhatár ügyét és intézkedési joggal felruházva bizottságot küldött ki. Ez a bizottság Roncsik Lajos tanácsnok elnöke alatt eljárta megbízatásában s ennek eredménye az a sürgős átirat, amelyet Roncsik Lajos tegnap a mérnöki hivatalhoz intézett. Ebben a kulturális tanácsnok a színházi ruhatár átalakításának meghatározásával arra kérte a mérnöki hivatalt, hogy a szükséges munkálatokat sürgősen, még a színiévad kezdete előtt teljesítse. Ezzel tehát a bizottság feladatának megfelelt, most várjuk a mérnöki hivatal intézkedését.

A Papp Béla válópere.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 26.

Papp Béla, a szatmári testvérgyilkos ellen, a ki most remegve várja a kegyelmet, amely megszabadítja a kötéshaláltól, tudvalevőleg felesége válópert indított.

Papp Béla akkor bele is egyezett válásba, csak azt kötötte ki feltételül, hogy öt éves fiát hét éves

korától kezdve ne az anya, hanem ő nevelhesse. Ez a képtelen feltétele hajótörést szenvedett a törvényszék ítéletén, amely Papp Bélára kötéshalált mért.

A válóperben már ítélkezett a szatmári törvényszék, ítélkezett a debreczeni kir. ítélőtábla és ítélkezett benne ma — mint tudósítónk távirja — a kir. Curia is.

A legfelsőbb bíróság mai ítéletével megerősítette a törvényszék és tábla ítéletét, amely a testvérgyilkostól elválasztja nejét. A kis fiu, akit Papp Béla maga akart nevelni, anyai gondozás alatt marad.

A szatmári testvérgyilkos különben teljesen megtört. Későn ugyan, de nagyon megbánta bűnét s napjait erkölcsös iratok olvasásával tölti. Arról már régebben lemondott, hogy valaha még ő gondozza kis fiát. Minden reménye csak a kegyelem, amely megszabadítja a szégyenhaláltól.

UJDONSÁGOK.

Mindazon új előfizetőknek, akik lapunkra már most legalább egy negyedévre előfizetnek, október elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot.

* Szabadság után. Vecsey Imre tb. főjegyző és Király Gyula gazdasági tanácsnok szabadságukról visszaérkeztek és tegnap már átvették hivataluk vezetését.

* **Esküvő.** Könyves Tóth Kálmán ev. ref. lelkész, a kitünő író, társadalmi életünk köztisztelőben álló tagja ma délelőtt esküszik örök hűséget sógornője: özv. dr. Péter Pálné, szül. Veskőczy Budaházy Izabella urnővel. A házasságkötés délelőtt kilenc órákor lesz az anyakönyvi hivatalban, ahol tanuként: dr. Öreg János akadémiai tanár és ifj. Csóka Sámuel polgármesteri titkár szerepelnek. A házasságkötés után a háznál Kiss Albert ev. ref. lelkész részesíti egyházi áldásban az új házaspár frigyét, amelyhez Debreczen város polgárságának őszinte szerencse kívánatai fűződnek.

* **A számarköhögés gyógyítható.** Sok szülőnek okoz keserves heteket, sokszor hónapokat, mikor látják, mennyire kínozza gyermeküket a számarköhögés, ez az ádáz betegség. Mindaddig nem tudták ezt a betegséget meggyógyítani, most azonban, mint az Ugocsa című lap írja, Bocskay Sámuel csapi református lelkész azzal lepi meg a közönséget, hogy a számarköhögés gyógyítható. Vegyünk a gyógyszerertárból — mondja ő — 20 fillérért naftalint és este lefekvés előtt a szerek a felét tegyük paráztűzre. Így a szoba megtelik füsttel és a maradványt kiönthetjük. Ebben a füstben maradjon a beteg és gondozója. Első éjjel már felényit sem fog köhögni a beteg és ez a köhögés sem oly kínzó már. Sok esetben ez az egyszeri füstölés elegendő. Ha még köhögne a gyermek, a második este ismét

telni kell a füstölést. Nem volt még eset reá, hogy harmadszor is szükség lett volna a füstölésre, mert a gyermek kigyógyult a bajból. Különben ezt a szert néhány évvel ezelőtt dr. Özvegyi Ferencz volt csapi kör- és pályaorvos rendelte a lelkész cselédjének. — Közljük ezt a hirt szórul-szóra ugy, a mint az Ugocsa című lap megírta, de azzal a megjegyzéssel ajánljuk olvasóink figyelmébe, hogy mielőtt alkalmazzák, okvetlenül orvossal értekezzenek.

* **Változások a plébánián.** A debreczeni róm. kath. plébánián elsején változások lesznek. Hamernyik Sándor segédlelkész, a ki a debreczenben töltött négy év alatt a társadalmi életnek kedvelt s általánosan tisztelt tagja volt s hivei szeretettel vettek körül, Nagy-Szalontára helyezték. Kovács József és Szőke János segédlelkészek mellé pedig két új segédlelkész jön: Bröstel Lajos és Szabó István, akiket dr. Schlauch nagyváradiboros Békés Gyuláról helyezett át Debreczenbe.

* **A debreczeni ügyvédek gyűlése.** A debreczeni ügyvédek a nyugdíjgyűlés szervezése ügyében közgyűlésre gyűlnek össze. Erre a következő tartalmu hivatalos meghívó bocsátott ki: Meghívás, a debreczeni ügyvédi kamarának 1900 október 14-én d. e. 10 órákor, Debreczenben, a kamara tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárgy: Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet ügyében előterjesztendő állandó bizottsági és választmányi javaslat. (E javaslat az arra vonatkozó iratokkal együtt, a kamara hivatali helyiségében előzőleg megtekinthető.) — Kelt Debreczenben, 1900. szept. 14-én. Márk Endre, a debreczeni ügyvédi kamara elnöke.

* **Tolvaj gavadér.** Az utóbbi időben nyakra-főre érkeztek följelentések, hogy egyes hónapos szobák kibérlésének ürügye alatt egy igen elegánsan öltözött fiatalember jelenik meg s bőbeszédűségével, jó modorával az illető kiadóknál oly bizalmat kelt, hogy azok leültetik s elbeszélgetnek vele. E közben mint a panaszosok előadják, rendszerint egy pohár vizet kér s a míg a gazda nagy előzékenységgel szolgálatára áll, a gavadér minden elemelhető zsebrevalóság s nagy bocsánatkérések között sietve eltávozik. Az illető ily módon már meglehetősen magas összegre rugó értékű tárgyat emelt el s most mindenfelé keresik, egyben pedig figyelmeztetik a nagyközönséget, hogy a furfangos tolvajnak ne üljön föl s adja át a rendőrszernek.

* **A közönség panasza.** A mai postával „Több kerttulajdonos” aláírással levelet kaptunk, amelyben az illető kerttulajdonosok élesen kikelnek ama „vandalizmus” ellen, amelylyel a telefon huzal munkásai a nagyerdei fasor ágait pusztítják. A huzalok kifeszítésénél ugyanis utjokban vannak a fák s azok terebélyes ágait nyakra-főre nyelik, törlik le, eléktelenítik a fákat s az egész utat. A panasz már késő. A pusztításon segíteni nem lehet, csak azt a bölcs előrelátást tehetjük szavá, amelylyel a hu-

zalok lerakását elrendelik. Vajjon nagyobb fáradságba került volna a huzalok olyan elhelyezése, amelyvel az erdei ut díszét megkímélhették volna? Ilyen körülmények között még igazán szerencse, hogy az emeltes házak tetejét le nem verik, ha egyik-másik utjában van az alacsonyabb házakról emelt huzalnak.

*** Értekezlet a közvilágítási ügyben.** A közvilágítás házikezelésbe vétele ügyében ma este értekezlet lesz a Bika szálloda nagyobbik éttermében. Az értekezletre több bizottsági tag tegnap a következő tartalma meghívót bocsátotta ki: *Meghívás* a folyó hó 26-dikán — szerdán — délután 6 órakor a „Bika“-szálloda nagyobbik éttermében tartandó értekezletre kívül címzett városi bizottsági tag — a mennyiben a házikezelés ügyét előmozdítani kívánja — a városi közvilágítás tárgyában — tisztelettel meghivatik. Debreczen, 1900. Szeptember 25. Több bizottsági tag,

*** A katonakötelesek névmagyarosítása.** A belügyminiszter ma körrendeletben utasította a törvényhatóságot, hogy a katonakötelesek névmagyarosításáról az illetékes hadkiegészítő parancsnokságot is értesítsék. A hadügyminiszter tett ugyanis panaszt, hogy a hadkötelesek megmagyarosítják a revéket s azután a hadkiegészítő parancsnokságok hiába keresik az illetőt.

*** Orvosok tiszteletdíja.** Az orvosok tiszteletdíjára vonatkozólag tudvalevőleg a belügyminiszter körrendeletet adott ki, melyben az egyes városok és községek népessége és viszonyai szerint négy fokozatot állapít meg és e fokozatok szerint tarifákban állapítja meg az orvosoknak járó honoráriumot. A miniszter egyúttal felhívja a törvényhatóságokat, hogy állapítsák meg, melyik törvényhatóság melyik fokozat alá sorozható. Debreczen város tanácsa ennek a feleletnek a megadását a közegészségi bizottságra és az orvos gyógyszerész egyletre bízta. A két szaktestület véleménye alapján lesz eldöntve, vajjon Debreczen a négy fokozat melyikébe tartozik s így milyen magas beteglátogatási díjakat fognak lakosai fizetni.

*** Rekord a postakésedelemben.** A londoni „Daily Chronicle“ jelenti, hogy egy levelet, melyet Lutonban nyolcz évvel ezelőtt adtak föl, a napokban kézbesítettek Holbeachben a címzettnek. Ez alkalommal a nevezett lap megemlíti, hogy az angol posta történetében van egy oly eset, midőn egy levelet a földadás után 45 évvel kézbesítettek. — Ugyancsak nemrégiben történt, hogy az angol főpostán egy postacsomagot találtak, melyet ezelőtt 40 évvel adtak föl Indiában és a melyben azoknak a tisztéknek levelei voltak, kik utóbb az indiai lázadásban életüket veszítették.

*** A velencei magyar zarándokok.** A 300 tagból álló magyar zarándokcsapat, amely Dessewffy püspök vezetése alatt ment

Velenczébe, ma ott — mint távirják — nagyszerű ünnepélyt rendezett. Ma vitték ünnepélyesen át Sarto bibornok jelenlétében Szent-Gellért hamvait a Murano szigeten levő San-Donato templomból a Santa-Giorgo templomba nagy ünnepséggel.

A persa sah pohárköszöntője.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 26.

A persa sah, kinek budapesti időzéséről lapunk második cikkében részletes távirati tudósítás alapján adunk hirt. a Hungária szállodában ma diszebedet adott.

A sah jobbján Széll Kálmán miniszterelnök, balján pedig József Ágost főherceg foglalt helyet. A harmadik fogásnál felemelkedett a sah, mire az előkelő társaság tagjai mindannyian felállottak és persa nyelven mondta el pohárköszöntőjét, amelyet tolmácsa francziául adott vissza. A felköszöntő a következő:

Üritem poharamat fenkölt barátomnak, Ausztria császára, Magyarország királyának egészségére, a kinek vendégszeretete környezett úgy Bécsben, mint itt s a melyre mindig hálással fogok visszaemlékezni. Ferencz József éljen!

A pohárköszöntőre József Ágost főherceg francia nyelven a következő szavakkal válaszolt:

Felséged ittlétével nagyon megtisztelt bennünket. Nagyon örültünk, hogy jól érzi magát. Legyen szabad remélnünk, hogy Ő felsége, amint kilátásba helyezte, rövid idő múlva visszatér. Muzaffer-ed-Din sah Ő felsége éljen!

Hosszas éljenzés követte a főherceg szavait, mire a zene a persa himnuszt játszotta. A sah különben 7 én visszatér a fővárosba s két napra fenntartotta a szobákat.

Este az operában diszeloadás volt, ahol a sah József Ágosttal és Széll Kálmánnal ült egy páholyban. Széll Kálmán miniszterelnök mellén ez alkalommal a tízezer forint értékű nap és oroszlanrend ragyogott.

TÁVIRATOK.

Hamispénzverők Budapesten.

Budapest, szeptember 25. Pár nap óta nagymennyiségű ezüst forintos került forgalomba a fővárosban. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a pénzhamisítók után s fáradozásukat siker is koronázta, amennyiben hamarosan felfedezték a — „pénzgyárat“ Szántó Jánosnak, a Kovald féle gőzmosóda egyik alkalmazottjának Dembinszky-utcai lakásán. A házkutatás alkalmával megtalálták a hamisításhoz szükséges kellékeket, ólmot és gipsz formákat. Szántó Jánost természetesen

azonnal letartóztatták, feleségét ellenben, ki jelenleg betegen fekszik, egyelőre szabadlábbon hagyták. Az asszony tagadja, hogy a hamis pénz gyártásról tudomása lett volna. A rendőrség szorgalmasan folytatja a nyomozást, mert hiszik, hogy Szántónak bűntársai is vannak.

Román-bolgár viszálkodás.

Bukarest, szept. 25. A bolgár gyilkosok ellen a vizsgálatot teljesen befejezték. A törvényszéki tárgyalás október elsején fog megtartatni. A vádirat igen érdekes adatokat tartalmaz a macedón bizottság üzelmeiről.

Reformok Finnországban.

Helsingfors, szeptember 25. Egy császári rendelet azt mondja: A szenátus szabályzatára, valamint a finnországi főkormányzó utasításaira vonatkozó változtatások tervezete tétessék tárgyalás alá az 1899. április havában a birodalmi kancelláriában Finnország alaptörvényeinek rendszerbefoglalására kiküldött bizottság által. A tervezet további kidolgozása külön bizottságra bízatik, a melynek tagjai lesznek: Plechve államtitkár és titkos tanácsos, mint elnök, Sipov a finn főkormányzó segédje, a rendszerbe foglaló bizottság elnöke, belügyi és igazságügyminiszteriumok képviselői, valamint Oestroen miniszteri hivatalfőnök, a ki a bizottság litkára lesz. Sergejevski államtanácsos utasításokat kapott Plechve államtitkártól az esetleges reformjavaslatok tárgyában.

A kínai bonyodalom.

London, szept. 25. A morningpost jelenti Sanghaiból tegnapi: A kormány teljesen Tuan herceg kezében van. Kang-Ji, valamint a nankingi tartomány tábornokai Tuan eszközei. A Kolatvai nevű titkos társaság nagy veszedelem forrásává válik. Befolyása nagyobb, mint a boxereké. Tuan küldönczei buzgón dolgoznak abban a reményben, hogy félreszoríthatják a nankingi alkirályt, aki jóindulatu az idegenek iránt. A Jangce-vidéken tényleg válságos a helyzet, 100.000 emberre van szükség, hogy a vidéken megóvják az angol érdekeket.

Washington, szept. 25. A külügyi hivatalban utasításokat dolgoznak ki Conger követ részére, aki Li-Hung-Csanggal és Csing herceggel meg fog egyezni a hely tekintetében, ahol a többi hatalmak képviselőivel találkoznak, hogy megállapítsák az első tárgyalási pontokat és bizonyos nagyobb szempontokat állítsanak fel az értekezletekre nézve. A programot a hatalmak elé terjesztik jóváhagyás végett.

Gazdátlan milliók.

Budapest, szept. 25. A londoni első folyamodású törvényszék legújabb kimutatása szerint az angol bankban jelenleg mintegy 70 millió font sterlingre vagyis, 850 millió forintra rugó olyan hagyatékokat kezelnek, melyekre örökösök nem jelentkeztek. Az örökösök száma körülbelül 50.000, a

kik között igen sok magyar név is található. Az angol bank a kezelt hagyatékok után egy fél százalékos kamatot fizet, mely azonban nem az esetleges örökösöket, hanem a londoni első folyamodású törvényszéket illeti. Ezekből a kamatokból emelt nemrégiben a londoni törvényszék magának egy új palotát, mely több mint tíz millió fontba került.

Kifogott holttest.

Budapest, szeptember 25. Az eskütéri hid építésénél ma reggel egy 18—20 évesnek látszó férjholttestet fogtak ki a Dunából, amely mintegy hét nap óta lehet a vízben. A holttest fekete haja, erős termetű, pelyhedző hajuszál. Bevitték az új temető halottas házába, ahol lefenyképezték.

A bujdosó Sipidó.

Brüsszel, szept. 25. A belga kormány most mindent elkövet Sipidó kézrekerítésére, de a szociálista sajtó protekciója alatt Sipidó mindig menedéket talál a belga detektivek elől. Sipidó eddig Svájcban bujdosott és a belga kormány Svájczzal külön kiadatási szerződést kötött, mire azonban ezt aláírták, Sipidó Franciaországba szökött. A napokban a párisi belga követ lépéseket tett Sipidó kiadatására nézve, kinek rejtekhelye azonban még nem ismeretes.

Köztársaságok összetartása.

London, szeptember 25. A Times jelenti Buenos-Ayresből 23-áról: Az argentinai sajtó élesen megrója a chilei kormányt Bolíviával szemben a chilei követ által átnyújtott ultimátum tekintetében tanúsított magatartását. Az ultimátum Chile szuverenitásának elismerését követeli Bolívia ama területére nézve, melyet az 1882-iki háború után Chile megszállott. A jelentősebb lapok cikkeit közölnék, amelyekben nyomatékosan hangoztatják a többi délafrikai köztársaságok összetartásának szükségét, hogy e módon korlátok közé szorítsák Chile agresszív politikáját.

Az öngyilkos segédtitkár.

Budapest, szept. 25. Bárczy Andor a tragikus véget ért honvédelmi miniszteri segédtitkár holttestének boncolását a család kérelmére mellőzte a hatóság. A holttestet tegnap éjjel szállították át az orvostani boncoló-intézetből az Újtemető halottas házába.

Végzetes biciklizés.

Budapest, szeptember 25. Perényi Gyula 20 éves kereskedősegéd tegnap egy barátjával Czinkotára rándult kerékpáron. Betértek egy ottani vendéglőbe, ahonnan átkarikáztak Kőbányára sörözni. Ugy látszik, hogy többet ittak a kelleténél s így történet, hogy elfelejtették lámpáikat meggyújtani. A sötétségben indultak vissza a fővárosba s e közben egy parasztszeker az

elől haladó Perényit elgázolta. A szerencsétlen fiatalember oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy haldokolva került a dologházi kórházba.

Sztrájk a bányában.

New-York, szeptember 25. A szénbányatulajdonosok reményei ellen a sztrákolók tegnap nem mutattak engedékenységet. A Philadelphia and Reading-vasut újabb három bányájában beszüntették a munkát. Szombat óta növekszik az antracithány.

VEGYES.

Montecarló. A szerencsejáték hazájában, Montecarlóban ilyenkor kezdődik a tulajdonképeni évad. A fürdőkről megtért gazdag és nem gazdag urak, idegesek és szerencsehajhászok, szórakozók és kóborlovagok, kiknek nem volt elég a nyári pihenés, most Montecarlóban jelennek meg. Fájdalom, a magyarok is meglehetősen vannak képviselve, pedig a nyári évadnak is megvolt az a szomorú szenzációja, hogy egy magyar ember, ismert nevű kereskedő, 300,000 koronát veszített a ruletten.

Egy levél utja a világ körül. Egy levélnek — mint egy próba mutatta — kilenczvenhét napi idő kell arra, hogy a világ körül utazzék. Dermott a neve annak az urnak, aki egy levelet a világ körül utaztatott. Lismoreból küldte el a levelezőlapját először Sidneybe. Onnan egy barátja azonnal San-Franciskóba továbbította. Ebből a városból Philadelphiába ment a kártya, ahonnan Európába küldték. A sokat utazott levelezőlapon Uj-Dél-Wales, Victoria, Egyesült Államok, Anglia, Frantsiaország, Olaszország bélyegzői láthatók.

Választás Amerikában. Nagyban készülődnek az amerikaiak az elnökválasztásra. A választási totalizátoron Mac Kinley hívei négyet kínáltak eddig egy ellen, de legutóbb már csak három ellen jegyeznek négyet. A totalizátoron kívül se szeri, se száma a groteszk fogadásoknak. Egy kanzasi republikánus majoros leánya, Miss Mary Johnson, csak akkor megy férjhez demokrata kéréjéhez, ha elnöknek Bryant választják meg. Csikágóban két polgártárs megfogadta, hogy kifordított ruhában járnak két hétig, ha Mac Kinley lesz az elnök. Egy bosztoni gazdag kereskedő azt fogadta, hogy egy hétig cipőt tisztít a börtén, ha Bryant választják meg.

INGATLANOK FORGALMA.

Özv. Kiss Károlyné Szücs Sára veszi a debreczeni 770. sztjkvben foglalt régi 449. sorsz. házat Kerekes Péter és neje Árva Zsuzsánnától 3700 koronáért.

Szilágyi Mihály veszi a debreczeni 8256. sztjkvben 9970. hrsza. foglalt 3 hold 525 négyszögöl ujosztású földet Szücs János és neje Makai Erzsébettől 2000 koronáért.

Balogh Mihály veszi a debreczeni 3899. sztjkvben 5386/a hrsza. foglalt 372.

négyszögöl tégláskerti szőlőt Szóke Sándor és neje Kis Zsuzsánnától 1900 koronáért.

Németi János és neje Saskó Erzsébet veszik a debreczeni 7131. sztjkvben 9763. hrsza. foglalt 538 négyszögöl ujosztású földet Szabó Jánostól 200 koronáért.

MULATTATÓ.

Nem alkalmas.

— Megmondtam Etel apjának, hogy úgy szeretem a leányát, hogy elvennem egy cent nélkül is.

— Nos, mit felelt az apa?

— Hogy olyan ostoba ficzko nem kell neki vőnek.

Magyarázat.

— Bridget — mondja a háziasszony — maga nagyon is sokat alszik.

— Bocsánat, asszonyom — feleli a szakácsné — nem alszom sokat, hanem igen lassan.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Bártai csodálatosképen volt olyan udvarias, hogy még Kelemen Tamásnak, a kalauznak is megköszönte a vezetést. De egy kis borralalót fősvényen vont meg tőle. Benn a barlangban még a tárczáját is szívesen oda adta volna neki, de mikor már künn voltak a szabad ég alatt és biztonságban érezte magát, egy pár hatost is sajnált tőle.

Sietett megáról leányt a zsákvászon, hogy aztán rendbehozva öltözékét, siessen haza. Kocsira ült Kelemen Tamással s mikor már Aggtelekre behajtottak lettek figyelmessé gyakran megújuló kiabálásra.

— Apám! Apám! Hallja-é édes apám! Álljanak meg.

Kelemen Tamás csak akkor vette észre, hogy a fia szalad a kocsi után s az kiabál torzszakadtából.

Álljék meg kend, — kiál ott a kocsira Bártai, — no, no, csak nincs talán valami baj...

Lélekkakadva került aztán elő a fiu.

— Mi a baj? Kifuvod a lelked, beszélj no! — szólt rá a tizenkét-tizenégy éves fiura Kelemen Tamás.

— Várják édes apámat.

— Kik?

— Urak érkeztek Baricáról, akik meg akarják nézni a barlangot. Apámhoz utasították őket, mint a legjobb vezetőhöz.

Megörült Kelemen Tamás, hogy megint kap egy kis vezetői díjat. Nem is habozott soká, hanem leugrott a kocsiról.

— Isten megáldja nagyságos uram, — köszönt vissza Bártainak, — nem várakoztatom meg a vendégeket.

Kelemen elment. Bártai egyedül maradt a kocsin. Pillanat alatt valami kínos gondolata támadt. Egyetlen szó okozta ezt, hogy a fiucska a Baricza nevét említette.

— Barica! gondolta magába Bártai, — kik lehetnek itt Bariczáról? A fiu azt is mondta, hogy urak... Hiszen Bariczán

csak a rom lakói urak... Teremtő Isten csak nem Rimay Andor jött el a menyaszszonyával?... Ugy kell lenni! Azok jöttek, azok érkeztek ide.

Ez a gondolat elképzelhetőleg kíváncsivá és nyugtalanná tette Bártai Elemért. Hogy győződjék meg ennek valódiságáról? Hogy tudja meg kik azok az urak?

Utána néz — gondolta magában.

Leszállott a kocsirol s meglátta a kocsisnak, hogy várakozzék rá. Ő pedig a távolból követte Kelemen. Mikor látta, hogy bemegy a lakására, sietve követte, de csak a ház fala mellől nézett be az udvarra, ahonnan ismerős hangokat hallott.

Megdobbant a szíve.

Akiket látott, csakugyan a rom lakói voltak. Bábolyayné a leányával és Rimay Andorral állott Kelemen Tamás előtt.

Bártai egész testében remegett. A féltékenység, a gyűlölet, a bosszú érzete támadt fel a szívében. Hamarosan a közelben lévő boltba ment, szivarokat vett s ez alatt kémlelte, hogy mikor jönnek ki Rimayék a vezetőtől. Nem sokáig várakozott. Gyorsan megállapodhattak, mert Rimay karonfogva Irénnyel jött s Bábolyayné követte őket.

Amint a bolt előtt elhaladtak, sietve, óvatosan hagyta el leshelyét és átment Kelemen Tamáshoz. Örömmel töltötte el az a tudat, hogy most mindent meg fog tudni.

(Folyt. köv.)

1109
1900 v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2897/2. számú végzése folytán köz-hírré tétetik, miszerint Nasch József részére Alföldi Mihály és neje debreczeni lakosoktól 60 korona 22 fillér tőke, ennek 1898. évi szeptember hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 28 korona 46 fillér perköltség erejéig 1900. évi Julius hó 28-án bírósággal lefoglalt és 629 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1900. évi Október hó 1-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Széchényi-utca 55. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. szept. 9.

Bódogh Zs.,
birói kiküldött.

30 kr.

egy kiló finom

csemege szőlő

3-4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai

üzégnél.

Debreczen, Tisza-palota.

HIRDETMEŒNY.

Földmivvelésügyi m. kir. Miniszter nr 6 nagyméltósága f. évi augusztus hó 29-én kelt 33823 sz. rendeletével a debreczeni gazdasági tanítézet pallagi telepén 416980 kor. 11 fillér költség összeggel következő építkezéseket engedélyezte.

1. Főépület	...	182948	kor. 46	fill.
2. Igazgatói lakás	...	20187	" 35	"
3. 3 tanárlakás á 36846 k. 917	...	110540	" 73	"
4. Casinó-épület	...	22487	" 04	"
5. Rendelkezési iroda	...	8146	" 02	"
6. Népiskola	...	4848	" 28	"
7. Segédtanári stb lakás	...	12948	" 33	"
8. Cselédlakások	...	10227	" 41	"
9. Mosó-, mangorló stb épület	...	5475	" 18	"
10. Sertésól	...	5931	" 81	"
11. Juhakol	...	7814	" 09	"
12. Jégház, tejkamara stb	...	5991	" 04	"
13. Kovács, bodnár műhely	...	2938	" 40	"
14. Gépszin	...	4936	" 01	"
15. Áthelyezések, baromfiólak stb...	...	11859	" 96	"

Összesen: 416980 kor 11 fill.

azaz négyszáztizenhatezerkilencszáznyolcvan korona tizenegy fillér.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1900 évi október hó 5-ik napjának 10 órájára az államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben beérkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál; adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet általános és részletes feltételek a debreczeni m. kir. államépítészeti hivatalnál (Kossuth-u. 29. -ső emelet) a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1900. szept. 20-án.

Az építési bizottság.

9039. tkv.

1900.

Arverési kirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság részéről köz-hírré tétetik, hogy Hegedüs Sándor végrehajthatónak Szöllősy Károly és neje elleni végrehajtási ügyében, a debreczeni kir. törvényszék. derecskei kir. járásbírósnak területén levő a tépei 144. sztkvben A I, 151, 539. 759, 827, 1096, 1243, 1410, 1526, 1589 hrsza. foglalt ingatlanokra 2020 kor., az A + 1870 hrsza. foglalt ingatlanra 4 kor., az A + 2034 hrsza. felvett 148 kor., az A + 333/b hrsza. felvett ingatlanra 148 kor., a tépei 869 sz. tkvben A I. 150 hrsza. foglalt ingatlanra 320 kor., a tépei 416 sz. tkvben A + 1652 hrsza. foglalt ingatlanra 124 kor., a tépei 436. sz. tkvben A + 1408 hrsz. ingatlanra 344 korona, az A + 1241 hrsza. felvett ingatlanra 204 kor., és pedig ez utóbbi két birtokra C 1 és 3 sorsza. özv. Király Ferenczné és özv. Király Gáborné javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintése nélkül a tépei 445. sztkvben A + 576 hrsza. felvett ingatlanra 36 koronában és pedig mindezekre a végreh. törvény 156 § a alapján egészben, végre a tépei 446 sz. tkvben A + 901 hrsza. felvett ingatlanból végrehajtást szenvedetteket illető 1/6-od részére 265 kor. 60 fillérbe megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, foganatosítására határidőül az 1900 évi október hó 5-ik napjának Tépe községéhez kitűzetik.

Kikiáltási árak a becsárak azonban az árverésre kitett ingatlanok szükség esetében a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Ra árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni, a vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmarvénnyt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törv. szék mint tkv. hatóságnál és Tépe község előljáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál 1900. augusztus 20.

Baróthy Béla.
kir. t-széki bíró.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladó ház Boldogfalva-utca 3-ik sz. ház családi viszonyok miatt jutányos áron eladó. Értekezhetni: ugyanott.

Nagy-Pétefián Honvéd-utca sarkán levő ház igen kedvező feltételek mellett eladó, vagy kis vendéglőnek esetleg fűszerüzletnek minden órában kiadó. Értekezhetni: József kir. herceg-utca 16.

Kitünő ruhakefék. Hazai készítmény hajkefék és fogkefék kézi és csizrok seprük mindenfaj ecsetek és meszelők jutányosan beszerezhetők **Márton Gyula** férfi divat üzletében a Bika szálloda mellett.

Neubauer János Stenczinger ház Bika szállodájában szemben, ajánlja új javított ruganyos aczéll sodrony ágybetéteit s a meglazultakat át alakítja.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyuláné hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Ház Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó esetleg bérbe adó. Értekezhetni: Kossuth u. 31 Szvatosnál.

Arany, ezüst ékszerek és órák. Minden e szakmába vágó megrendelések, javítások, aranyozás, ezüstözés és vésnöki munkák pontosan eszközölnék Hoff Albert ékszerész Debreczen, Fötér, Városház épület.

Katona keztyük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-u. 37.

Ocska vasat a legmagasabb napi áron v. sz Klein Jakab. Piacz-u. 26. a nagytrafik udvarán.

Férfi ruhák tisztítását és javítását 1 frt 20 kr. és feljebb úgy férfiruhák átalakítását a legolcsóbb árak mellett eszközölnék Hubay és Pál férfiszabók és férfiruha tisztítók. Szent Anna-u. 3.

Minden szakmának alkalmas üzlet helyiség modern portálak, a hungária kávéház mellett novembertől kiadó. Bővebbet Frank Rezsőnél Bika szálloda mellett.

H. Nánáson 3 szobás új lakás üzletnek és műhelynek alkalmas hely asonnal kiadó. Értekezhetni: Debreczenben Bethlen u. 23.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszlyvtyuk 60 koronától kezdve díjtalan felállításal, — egyéb építkezési vastárgyak bázhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret időnyre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzúzó lesznek raktaron a

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Földművelő urak figyelmébe.

Van szerencsém a nagy közönség szives tudomására hozni, miszerint jó hírnévű egyetemes EKE műhelyemet Debreczenbe helyeztem át.

Több évi gyakorlatom után abba a helyzetbe vagyok, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő szép és jó egyes és kettős ekéket állítok elő. Egyes ekék mint magyar szabadalmazva vannak, a melyet minden irányban csavarral lehet szabályozni menetközben is.

Továbbá elvállalom, bármely rossz járó ekék, vetőgépek és bármely gazdasági eszközök javítását jutányos áron. Hazai gyártmányos pártfogását kérve tisztelettel:

NAGY IMRE

Debreczen, Bethlen-utca 23.

Kovács Gyula vaskereskedő.

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett.

Mint egyedüli elárúsító Debreczen és vidékére ajánlja nagy választékban raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

EPERJESI CSERÉPKÁLYHÁIT,

melyek az iparágban első rangot foglalnak el és szám-szerű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a leghozzávalóbb és a legpontosabb kivitel biztosítatik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását előnyös árak mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktáromon megtekinthetők.

M. Á. vasutak menetrendje

1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó.	é.
Budapest felé (gyersvonat)	d. u.	4	10
Budapest felé (gyersvonat)	reg.	9	07
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u.	8	57
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12	—	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7	10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	56
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6	46
Csak Szatmárig	reg.	5	22
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22
Miskolcz—Kassa felé	este	6	59
Szerencs—S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	01
	reg.	5	28
	reg.	5	51
H.-Böszörmény—	d. u.	4	06
B.-Sz.-Mihály felé	d. u.	4	15
	d. e.	11	20
	d. e.	11	29
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól.	reg.	4	42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5	—
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	16
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	27
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8	56
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	21

Budapestre érkezik:		ó.	é.
A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló ss.-v.	este	8	10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló ss.-v.	reg.	5	45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40
Budapestről—Debreczenbe indul:		ó.	é.
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6	50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező ss.-v.	reg.	9	15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1	55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező ss.-v.	este	7	06
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező ss.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9	15
Debreczenbe érkezik:		ó.	é.
Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	43
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	8	33
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v	este	6	23
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	53
Budapest felől	reg.	7	—
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	51
" " " " " " " "	d. u.	12	16
" " " " " " " "	d. u.	3	53
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
Csak Szatmárról	este	6	45
" " " " " " " "	reg.	8	46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12	07
Kassa—Miskolcz felől	este	7	53
	reg.	8	06
B.-Sz.-Mihály—	reg.	8	17
H.-Böszörm. felől	este	6	32
	este	6	41
	d. u.	8	22
	d. u.	8	30
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	5	27
" " " " " " " "	d. u.	5	34
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérről	reg.	7	50
" " " " " " " "	reg.	8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	18
" " " " " " " "	d. u.	8	18

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvétetnek a kiadóhivatalban, főtér Biederma-n-p,